

Rillirin

*Elfde maan, jaar 994 sinds de Verbanning van de Rode Goden
Tempelgrot, Arendsheuvel, Gilgorasbergen*

Rillirin stond achterin bij de andere lijfeigenen, allemaal op een kluitje als een verschrompelde vuist. Dagen eerder waren alle krijgsheren van de Mireces uit de dorpen langs het Hemelpad opgeroepen om naar de hoofdstad te komen om de Gezegende van de Rode Goden te horen. Wat de goden haar ook hadden verteld, het was belangrijk genoeg om de krijgsheren bij het invallen van de winter naar Arendsheuvel te halen.

Rillirin keek naar de Gezegende, trok onwillekeurig honend haar bovenlip op en boog snel haar hoofd. De hogepriesteres van de Duistere Vrouwe en Gosfath, de Bloedgod, de geestelijk leidster van de Mireces, was een verre gestalte, verlicht en dan weer verhuld door de flakkerende toortsen, haar blauwe gewaad zo donker als rook in het zwakke licht, haar gezicht zo gesloten en mooi als de Gil, de berg die ongenaakbaar en onbegaanbaar boven Arendsheuvel oprees.

Het altaar zag zwart van de vlekken en er hing een stank van oud bloed in de tempel. De meeste preken van de Gezegende eindigden met een offer, een kronkelende lijfeigene op de altaarsteen. Rillirin dook in elkaar en keek naar de grond tussen haar laarzen. Ze verlangde er niet naar die lijfeigene te zijn.

‘Bij de komende eerste maan gaan we het negenhonderdvijfennegentigste jaar van onze ballingschap in,’ zei de Gezegende met krachtige stem terwijl ze als een poema voor de gemeente heen en weer liep. Koning Liris stond voorin tussen zijn krijgsheren, maar ze richtte zich tot degenen die achteraan stonden, zodat haar stem

weerkaatste tussen de stalactieten die als stenen speren boven hun hoofden hingen. Deze avond zou iedereen haar horen.

‘Bijna duizend jaar sinds we met onze machtige goden zijn verdreven uit de warme, overvloedige gewesten van Gilgoras om hier de kost bij elkaar te schrapen tussen het ijs en de rotsen. Verdreven uit Rilpor, verjaagd uit Lister, verbannen uit Kreik.’ Kille ogen gleden over de krijgers en krijgsheren die zich aan haar voeten verdrongen terwijl ze de landen opsomde waar de Rode Goden ooit de scepter hadden gezwaaid. ‘En wat hebben jullie in al die jaren bereikt?’ Haar stem was als een zweepslag, en de mannen kromden hun schouders en krompen in elkaar onder een toorn zo plots als een laat voorjaaronweer.

‘Niets,’ beet de Gezegende hun toe. ‘Onbeduidende plundertochten, gestolen vee, gestolen tarwe. Een paar Wolven dood. Erbarmelijk.’ Ze beet het woord met op elkaar tikkende tanden af, hief haar linkerhand en stak de wijsvinger naar voren. Ze wees her en der, een ritseling van angst losmakend bij zowel Mireces als lijfeigenen. Ze keek niet wie ze aanwees, alsof de vinger niet bij haar hoorde, of werd gestuurd door een wil die niet de hare was, een goddelijke wil.

De beslissende vinger. De doodsvinger. Hoe vaak had Rillirin het wezen van die vinger langs haar zenuwuiteinden voelen strijken en zich afgevraagd of haar laatste uur nu had geslagen? De vinger kwam opeens tot stilstand, recht naar haar wijzend, en Rillirin zag alleen nog die vingertop en voelde haar adem stokken. Met een verkrampde maag en tranende ogen dwong ze zichzelf voorbij de vinger in de ogen van de Gezegende te kijken, en ze zag de berekening erin.

Dat zou ze niet durven. Liris zou het nooit toestaan. Of wel?

De vinger bewoog verder.

‘Verzet je je?’ vroeg de Gezegende toen Liris het waagde haar aan te kijken. Haar ogen vonkten tartend, ze hief haar kin en de koning van de Mireces sloeg zijn ogen neer. ‘Nee, dat doe je niet. Dat kun je niet. Elk jaar leg je je geloften af aan de Rode Goden, bezegeld met je eigen bloed, en je belooft ze glorie en een terugkeer naar de warme vlakten, je zweert dat je ze hun rechtmatige heerschappij over alle zielen in Gilgoras zult teruggeven. En elk jaar faal je.’

Haar stem zakte tot een zijdezachte fluistering. ‘En dus hebben de goden het instrument van hun terugkeer gekozen.’

Liris zweette. ‘Heb je het gezien?’ vroeg hij moeizaam.

‘De Duistere Vrouwe zelf heeft het me verteld,’ bevestigde de Gezegende met een wreed glimlachje. ‘Er zijn lieden in Rilpor die haar beter dienen dan welke man hier ook.’ Ze liet haar vinger over de mannen glijden, die ervoor wegdoeken. ‘Er zijn lieden in Rilpor die ons haten en vrezen, maar toch meer voor onze zaak willen doen dan jij.’

Ze begeleidde de woorden met haar vinger, die even naar Liris’ hart wees. Het dreigement was duidelijk en zijn mannen slopen van hem weg alsof hij de pest had. Het gewijde blauw van hun hemden was dof onder de tempeltoortsen en kleurde zwart van het angstzweet bij het vooruitzicht van de dood.

Rillirin voelde schrik opborrelen, gevolgd door een misselijkmakende angst. Hoe moest het met haar als ze Liris’ wankel bescherming kwijtraakte? *Dan maakt niemand aanspraak op me.* Ze haatte Liris, verachtte hem met alles wat ze in zich had, maar hij vrijwaarde haar van ontering door de andere mannen. Hield haar voor zichzelf.

Liris trok zijn schouders naar achteren en richtte zich op om zijn lot onder ogen te zien, maar toen wees de vinger door en zwol het geroezemoes aan. Rillirin ademde uit, opgelucht en tegelijkertijd walgend van haar opluchting.

De Gezegende siste en trok alle ogen weer naar zich toe. ‘Onze goden zitten langs de grenzen van Gilgoras gevangen, net als wij, maar ondanks die beperking blijven zij hun heilige plannen smeden. Geholpen door mijn hogepriester, Gull, die zich in het hart van Rilpor heeft verscholen, halen ze iemand naar zich toe die uiteindelijk hun wensen zal kunnen vervullen.’ Ze ontblootte haar tanden. ‘Weet dit nu, en verheug je in die wetenschap. De plannen van de goden worden aan mij onthuld, en snel genoeg ook aan jullie. Tref je voorbereidingen en doe het goed. Het komende voorjaar gaan we niet plunderen. Het komende voorjaar gaan we veroveren. En tegen midzomer zullen we niet alleen de Rilporianen hebben overwonnen, maar ook hun zogenaamde Goden van het Licht.’

Ze hief haar armen naar het dak van de tempel. ‘De sluier kan

alleen gescheurd worden door bloed: meren en rivieren van bloed. We zullen het allemaal vergieten als dat onze goden terug kan brengen naar Gilgoras. Ons bloed en heidens bloed, samen vergoten, vermengd, om de grond te wijden en waardig te maken voor hun heilige aanwezigheid. We zullen overwinnen, jullie en ik,' riep ze, 'en de Rode Goden, de ware goden, zullen verheugd zijn.'

Rillirin drong zich naar voren om Liris' gezicht te kunnen zien, om te zien of hij net zoveel wist als de Gezegende leek te weten. *Willen ze ten strijde trekken tegen Rilpor? Ze worden afgeslacht. De schaduwen in de bomen en het Westelijke Legioen zullen hen doden.* Haar mond bewoog in iets wat een glimlach had kunnen zijn als ze zich kon herinneren hoe dat voelde.

Te midden van de bijval en verrukte kreten naar de goden liet de Gezegende haar armen even zakken voordat de linker weer omhoogging, opgetild door die aanhoudend bewegende wijsvinger.

'Jij.' Het was een enkel gefluisterd woord in het rumoer, maar de stilte viel sneller dan een steen. Alle blikken volgden haar wijsvinger, niet naar de lijfeigenen, maar naar de krijgers en vrouwen van de Mireces, geboren en getogen in de bloedige omhelzing van de goden. 'De Duistere Vrouwe eist bloed van de Mireces in ruil voor het falen van de Mireces. Ze eist de belofte dat we met onze nieuwe bondgenoot zullen strijden voor de glorie van de goden, dat we zullen bloeden en sterven voor hun terugkeer. Een belofte dat wij, dat jij, hen niet nog eens zult teleurstellen. De goden kiezen jou. Kom naar hen toe.'

Liris' koningin stond op, haar lippen naar achteren getrokken. Ze baande zich met kleine struikelpassen een weg door de massa, haar hijgende ademhaling weerkaatsend in de oranje gloed. Rillirin keek naar haar, overspoeld door opluchting. *Arm wijf*, dacht ze, en toen probeerde ze het medelijden met haat weg te schroeien. Ze wreef in haar schrijnende ogen en slikte haar misselijkheid weg. Bana was een Mireces en verdiende het te sterven. Ze verdienden het allemaal. Stuk voor stuk, te beginnen met Liris, gevolgd door de Gezegende. Ze was blij dat Bana werd geofferd. Blij.

'Uw wil, Gezegende,' zei Liris terwijl de moeder van zijn kinderen het altaar bereikte en naar hem omkeek, vragend om een vriendelijk woord of de eis haar te laten gaan, wellicht. Haar gezicht

vertrok toen ze geen van beide kreeg. De Gezegende glimlachte, scheurde de jurk van de vrouw open en boog haar ruggelings over de altaarsteen; de zachte, gerimpelde buik van de koningin rees en daalde op het ritme van haar hijgen.

‘Mijn voeten zijn op het Pad,’ gilde Bana, en het mes van de Gezegende lichtte goudkleurig op toen het in haar buik werd gedreven.

Mogen de goden je ziel onder hun hoede nemen, dacht Rillirin onwillekeurig bij het horen van de kreten, en ze balde haar vuisten. Maar ze wist niet meer tot welke goden ze bad, die van het Bloed of die van het Licht. Ze deden geen van allen iets om haar te helpen. Ze wendde haar blik af toen de Gezegende het mes opzijtrok en Bana’s buik opende, met haar vrije hand op haar borst gedrukt om haar in bedwang te houden. Bana’s kreten weerkaatsten en weerkaatsten en de Mireces vielen in aanbidding op hun knieën.

De lijfeigenen knielden ook, en een van hen trok Rillirin mee naar de stenen vloer. ‘Hoe stom ben je?’ siste hij. ‘Het is knielen of sterven.’ Rillirin knielde.

Liris’ gezicht bleef hard en gesloten terwijl Bana de laatste momenten van haar leven uitschreeuwde. Hij stond op zodra het achter de rug was en de Gezegende het dankgebed had uitgesproken. Terwijl het bloed nog stroomde en zijn krijgsheren nog geknield zaten te bidden, baande hij zich al een weg tussen zijn krijgers door. Voor dat Rillirin zich uit de voeten kon maken, stak hij een zweetklauw uit en greep haar bij het haar.

Nee nee nee nee nee nee.

‘Kom mee, vossenteef,’ grauwde hij in haar oor, en hij sleurde haar mee naar de uitgang. De lijfeigenen weken voor hen als sneeuw in de lente, met een uitdrukingsloze of berekenende blik in hun ogen – haar vermeende macht werd door velen begeerd – en Liris’ schrapende, boze ademhaling, het *tik-tik-tik* van vallende bloeddruppels en Rillirins gesmoorde gekerm weerklonken door de tempel.

Rillirin struikelde in Liris’ kielzog de gladde stenen treden van de tempel op, tegen de muren botsend, en toen ze boven waren, rammelde Liris haar door elkaar tot ze gilde. Hij gaf haar een klap in haar gezicht, sleepte haar door het langhuis de koningskamer in, smeed haar op het bed en schoof de balk voor de deur.

‘Heer, niet doen,’ smeekte Rillirin, op haar knieën, met een hand tegen haar stekende hoofd gedrukt. ‘De Gezegende heeft gezegd dat u me niet mag aanraken, nog drie dagen niet. Ik ben nog ziek.’

Liris gooide zijn berenvel op de vloer en lachte schallend. ‘Je hebt poleithee gekregen om mijn zaad uit je buik te spoelen omdat je geen kind van mij verdient. Je bent een slavin, geen gemalin, en je doet wat je gezegd wordt.’

‘Geëerde, alstublieft,’ probeerde Rillirin terwijl hij op haar afkwam. Ze kroop op handen en knieën achteruit, haar zwakte een deken die haar reacties vertraagde. *Dat kan hij niet doen. Bana is nog warm, hij kan toch geen zin hebben...* Liris sleurde haar aan een arm overeind en trok haar rokken omhoog, zijn stompe vingers hard tegen haar dij. De stank van zijn adem bleef in haar keel steken. Het was duidelijk dat hij wel degelijk zin had.

Rillirin spartelde en kronkelde, maar hij was te groot, te sterk. Altijd al geweest. ‘Nee,’ schreeuwde ze in zijn gezicht. ‘Nee.’

Liris deinsde verbaasd achteruit, zijn varkensoogjes vernauwd en zijn adem ingehouden op een verontwaardigde kreet, en Rillirin klemde haar kiezen op elkaar en kneep haar ogen dicht. *Stom. Stom!*

Ze was ervan overtuigd dat de stomp haar kaak had gebroken, en de klap waarmee ze de stenen vloer raakte joeg withete pijnscheuten door haar schouder. Zwarte sterren dansten voor haar ogen. Bloed vulde haar mond en haar schouder werd verlamd door een misselijkmakende, gloeiende pijn.

Liris pakte haar op en sloeg haar tegen de muur, pakte haar kin en drukte haar achterhoofd tegen het hout. ‘Teef,’ hijgde hij. ‘Ik houd wel van onze spelletjes, maar vanavond ben ik niet in de stemming voor je gesar. Ik duld geen tegenspraak, is dat duidelijk? Spreek. Me. Niet. Tegen.’ Hij onderstreepte elk woord door haar achterhoofd tegen de muur te slaan. ‘Jij leeft omdat ik het wil, en je sterft wanneer ik dat beslis. Vannacht misschien, als je me niet behaagt. Of op het altaar om ons succes in de komende oorlog te verzekeren. Of nadat ik je als tijdverdrijf aan de krijgsheren heb gegeven. Wanneer ik het zeg, duidelijk? Je bent van mij. Houd je brutale tong nu achter je tanden en open die dijen. Ik voel de drang.’

De tranen kwamen, maar Rillirin weigerde ze te laten vallen en

legde in plaats daarvan al haar zielsverterende haat in haar blik. Een ongetemde, krankzinnige moed doorstroomde haar. ‘Val dood,’ hijgde ze.

Liris’ mond zakte open en toen leunde hij schaterend achterover. ‘Ik zal je temmen, vossenteef,’ bezwoer hij haar, en zijn vrije hand trok weer aan haar rokken.

Rillirin werkte haar vingers om het gevest van het mes dat in haar zij drukte, schoof het uit Liris’ gordel terwijl hij haar benen uit elkaar duwde en ramde het in zijn nek. Hij keek haar ongelovig aan en liet zijn handen zakken. Rillirin stak toe, en het lemmet zaagde door het vetweefsel en maakte het gat in zijn nek groter.

Bloed spoot over haar hand, haar arm, haar gezicht, hals en borst, in grote, gutsende golven die de kamer in stroomden tot zijn knieën knikten en hij viel. Ze viel met hem mee, stekend tot het allang niet meer nodig was, lang na zijn laatste borrelende ademhaling, tot zijn nek, gezicht en romp een massa bloed en uiteengereten vlees waren.

Rood van het bloed, rood als wraak, spuugde Rillirin op zijn lijk en wachtte op het donker.

Corvus

*Elfde maan, jaar 994 sinds de Verbanning van de Rode Goden
Langhuis, Arendsheuvel, Gilgorasbergen*

Corvus, krijgsheer van Kraaienklip, ijsbeerde langs de verhoging. Vrouwe Lanta, de Gezegende en de Stem van de Goden, zat in vorstelijke luister naast de lege troon. De andere krijgsheren zaten nerveus te wiebelen op hun krukken en banken.

De Gezegende wilde niet méér van het plan van de goden onthullen zolang de koning niet aanwezig was, en de koning liet zich niet nodeloos opporren. Toch stond de zon al hoog, al was het laat in het jaar, en Corvus wilde wedden dat Lanta net zo ongeduldig was als hij. Een grootschalige invasie, met nog maar een paar maanden voor de voorbereiding; een bondgenoot in Rilpor met wie ze hun voordeel konden doen. Het idee gaf hem een warm gevoel in zijn buik. Invasie. Verovering. Een kans op roem als nooit tevoren, een kans voor Corvus om zijn naam, en die van Kraaienklip, op de lippen van iedere levende Mireces en Rilporiaan te krijgen. En toch bleef Liris als een beest in zijn stinkhol liggen.

Aan de andere kant van het langhuis wemelde het van de krijgslieden, die zich bitter beklaagden over de storm die was opgekomen. Lijfeigenen haastten zich met gebogen schouders naar hun taken, en Corvus krulde vol walging zijn bovenlip op toen een oude man struikelde en zijn blad met kommen op de vloer liet vallen. Honden doken op het eten af, vechtend rond de voeten en benen van de man, snuffelend tussen de voddige dierenvelen die opgestapeld lagen om de kou te weren.

Corvus bleef ijsberen, met zijn gebalde vuisten op zijn rug en zijn gezicht geroutineerd geduldig. Hij wierp een blik op Lanta, die er

zo afstandelijk en ontoegankelijk bij zat als de bergen zelf, en verzette zich tegen de drang de informatie uit haar te schudden, uit haar te meppen. *De Gezegende is geen gewone vrouw*, wees hij zichzelf terecht. *Als ik haar aanraak, windt ze mijn darmen om een stok*. Ondanks zijn eigen waarschuwing nam hij haar op met een mengeling van ergernis en hunkering. Ze verwaardigde zich niet hem aan te kijken.

‘De goden wachten op niemand. Zelfs niet op een koning.’ Lanta’s stem was honingzoet en giftig en Corvus zag dat de andere krijgsheren verstijfd en bij het horen ervan. ‘Er is veel te bespreken.’

Edwin, Liris’ tweede man, sprong op. ‘Ik ga al, Gezegende,’ zei hij, en hij stooft weg, door het langhuis naar de koninklijke vertrekken aan het eind, zijn opluchting tastbaar. Ze wilden dit allemaal geregeld hebben en onder de blikken van de Gezegende uit komen. Bana’s dood hing in de lucht als de geur van bloed.

Corvus was nog twee keer langs het podium heen en weer gelopen toen het schreeuwen begon. Tegen de tijd dat de anderen zich overeind hadden geworsteld, stond hij al met getrokken zwaard aan Lanta’s zijde, klaar om haar te verdedigen.

‘De koning,’ gilde Edwin, die het langhuis weer in kwam. Hij had bloed aan zijn handen. ‘De koning is vermoord. Liris is dood!’

Lanta’s kalmte liet haar even in de steek, en Corvus zou het niet hebben opgemerkt als hij niet naar haar had gekeken in plaats van naar Edwin, die tekeer ging als een kip op het hakblok. Het masker zat snel weer op zijn plaats. De punt van Corvus’ zwaard zakte naar de vloer toen Edwins woorden bezonken. Corvus deed zijn mond open en weer dicht en keek naar de mannen, die als een groep bange kinderen onder hem op een kluitje stonden, met hun rug naar het podium en hun blik op de deur gericht. Ze barstten van de vragen voor Edwin, maar niemand leek ze te durven stellen.

Lanta tilde haar rokken op, schreed door het langhuis, gooide de deur naar de koninklijke vertrekken open en sloeg hem weer achter zich dicht voordat iemand iets kon zien. Edwin stond ongelovig naar zijn handen te staren.

Liris is dood en de Gezegende is bij het lichaam. Arendsheuvel heeft geen koning. Arendsheuvel is kwetsbaar.

‘Gosfath, Bloedgod, Duistere Vrouwe van de dood, ik dank u,’

fluisterde Corvus. ‘Ik zweer dat ik deze kans die u me geeft waardig zal zijn. Alles wat ik doe is ter ere van u.’ Een van de krijgsheren keek om bij het horen van zijn stem, zijn mond een nieuwsgierige O.

‘Mijn voeten zijn op het Pad,’ besloot Corvus het gebed. Hij zette drie stappen naar voren, hief zijn zwaard en begon te moorden. De koning was dood. Lang leve de koning.

Crys

*Elfde maan, zeventiende jaar van het bewind van koning Rastoth
Noordelijke Haven, Rilporin, Tarwegronden*

‘Ik wil jullie erop wijzen dat ik de betrouwbaarste man van Rilporin ben. Nee, niet alleen van de hoofdstad, van heel Rilpor. En deze kaarten zijn gloednieuw, nog maar een uur geleden gekocht in een winkel in het koopmanskwartier. Inspecteer ze, heren, houd ze vast, kijk er goed naar. Niet gemerkt, geen reliëf, allemaal dezelfde kleur en hetzelfde gewicht. Goed, zullen we spelen? Een fles, deerne.’

Crys knipte met zijn vingers naar het knappe meisje dat in zijn blikveld wachtte en plakte een brede grijns op zijn gezicht. Hij had dit tweetal het afgelopen uur in de gaten gehouden, en ze waren nu net dronken genoeg om als was in zijn handen te zijn.

De mannen keken wantrouwig toe terwijl hij de kaarten coupeerde en schudde, zo snel dat zijn vingers een waas werden, en ze deelde met een behendige draai van zijn pols die maar iets werd ontsierd door het feit dat de kaarten in het gemorste bier landden of eroverheen zeilden. Ze zouden geruïneerd worden, maar dan kon hij gewoon nieuwe kopen. Wat was het nut van gokken als hij het gewonnen geld niet uitgaf? Hij legde de stock met een klap op het midden van de tafel, pakte zijn kaarten, bekeek ze, nam een slok bier om zijn blijdschap te verdoezelen en bedankte in stilte de Vossengod, de Bedrieger, beschermheilige van gokkers, dieven en soldaten. Hij was alle drie, af en aan.

De gezichten van zijn medespelers waren zo houterig strak dat Crys zijn naam erin had kunnen kerven, maar de man links van hem tikte met zijn voet op de vloer. De man rechts van hem? Geen opvallende tic die hem verried. Nee, wacht, hij draaide aan de

messaging ring om zijn duim. Uitstekend, hij had de kaarten goed gedeeld.

‘Ik zet vijf, nee, zes ridders in.’ Crys opende het bieden en liet de koperstukken rinkelend naast de stock neerkomen. Hij glimlachte en dronk.

‘Ik ook,’ zei de voetentikker.

De ringdraaier ging mee. ‘Ik ook.’

Crys deed alsof hij nog eens naar zijn kaarten keek en tuurde naar de tafel en zijn tegenspelers. ‘Eh, ik zet er twee bij.’ Hij legde de munten op de stapel met een bravoure die de anderen overtuigde, leunde achterover en krabde met schrapende nagels aan de stoppels op zijn wang. Hij kon zich maar beter scheren voor de afspraak van morgen. Hij kon maar beter genoeg winnen om een scheermes te kopen.

‘Zo, kom je net uit een Legioen, kapitein? Het Westelijke, mischien?’ vroeg de voetentikker.

Crys grimaste achter zijn kroes; altijd het Westelijke. Stadslui waren geobsedeerd door het westen, met verhalen over Mireces en Wachters en schermutselingen langs de grens. De krankzinnige Wolven, burgers nota bene, waren Wachters die de wapens opnamen om de heuvels te verdedigen tegen Plunderaars en de aanbidders van de Goden van het Licht te beschermen tegen aanvallen van de bloeddorstige Rode Goden.

Crys geloofde de helft van de verhalen niet, en voor zover ze klopten, waren ze in de loop der tijd zo opgeklopt dat de Wachters en Wolven meer mythe dan mens werden en elke soldaat van het Westelijke Legioen een held was. *Het zijn soldaten die twee jaar lang een lijn op een kaart hebben bewaakt, onderbroken door korte gevechten tegen een paar honderd man. Ja, hoor. Helden.*

Crys snoof. ‘Het Noordelijke, toevallig,’ zei hij, zijn frustratie inslikkend. ‘Mijn dienst daar zit erop. Ik ga nu naar het Paleisleger.’

‘Het Paleis, hm? Dus dat worden twee luie jaren voor je? Het zal wel een opluchting zijn. Trouwens, ik ben Poe en dit is Jud.’

Crys knikte naar allebei. ‘Kapitein Crys Tailorson.’

‘Kapitein in het Paleisleger? Er is vast niemand die het méér verdient. Ik kan me voorstellen dat koning Rastoth in de veiligste handen is nu jij er bent, kapitein.’ Poe nam hem aandachtig op, zoekend

naar iets wat hem verried, en Crys voelde opzettelijk een paar keer aan een kaart. Of hij het verdiende? Hij zou zich eerder twee jaar kapot vervelen. Al waren er hier waarschijnlijk veel meer idioten bereid hun geld te verspelen dan in het Noordelijke Legioen en de steden eromheen. Tegen het eind van zijn plaatsing hadden er nog maar weinig mensen met hem willen kaarten. Om er nog maar van te zwijgen dat er in Rilporin knappere meiden werden gekweekt.

Jud lachte hinnikend. ‘Heb je over die Wachters gehoord? Heb je er ooit een gezien? Ik heb gehoord dat de mannen elkaar daar allemaal pakken. Heb je dat ooit gezien?’

‘Ik heb nog niet in het Westelijke Legioen gediend,’ zei Crys gegeneerd. Het was het enige waar nog over werd gepraat de laatste tijd, de geruchten uit het westen; generaal Mace Koridam, zoon van Durdil Koridam, de opperbevelhebber van de Legioenen, intensiverde de patrouilles en legde voorraden wapens en levensmiddelen aan. ‘En zulke dingen zijn tegen de wetten van de koning,’ voegde hij er iets te laat aan toe.

‘Rare lui, die Wachters. Burgers, hè? Nemen het op zich langs de grens te patrouilleren. Waarom? Ze krijgen er toch niet voor betaald? Waarom je leven wagen als je het Westelijke Legioen hebt om je te beschermen?’ vroeg Poe zich hardop af. Hij leek geen haast te hebben om door te gaan met kaarten. ‘Ik bedoel, West is het best, of dat zeggen ze tenminste,’ besloot hij met een onverwacht vileine ondertoon.

‘Ik weet wel waarom,’ zei Jud, die weer lachte. ‘Omdat hun vrouwen allemaal zo godvergeten lelijk zijn. Daarom vechten ze, en daarom pakken ze elkaar. Wat moeten ze anders?’

‘Wolven vechten, Wachters niet,’ legde Crys uit. Jud fronste zijn voorhoofd. ‘Ze komen allemaal uit Wachterstad, alleen noemen ze hun krijgerskaste de Wolven, en de Wolven trekken zich weinig tot niets aan van de wetten van Rilpor. Zoals je al zei, hebben ze zelf besloten te vechten. En er zijn ook Wolvinnen, heb ik me laten vertellen,’ zei Crys terwijl hij zijn kaarten weer door zijn vingers liet gaan. Zijn vrolijke dronken masker zakte even. *West is het best? Misschien ben je beter af zonder al die zware munten, Poe.* ‘Fel en net zo goed als de mannen,’ voegde hij eraan toe.

‘Berinnen. En ongeveer net zo knap, zeggen ze.’ Jud leegde zijn

kroes en schonk zich nog eens in, gadeslagen door Crys. ‘Ze hebben allemaal een tik van de molen, die Wachters. Vechten zonder beloning, hun vrouwen laten vechten. Vrouwen! Kun je het je voorstellen? Wat zou jij doen als je tegen een vrouw moest vechten, kapitein?’

Crys likte langs zijn tanden. ‘Proberen niet te verliezen,’ zei hij. ‘Het zou heel slecht staan op mijn staat van dienst.’

Poe lachte en gaf een klap op de tafel, maar Jud was zijn gevoel voor humor opeens kwijt. ‘Kijk naar zijn ogen,’ fluisterde hij, aan Poe’s arm trekkend en naar Crys wijzend.

Kut, en het ging allemaal net zo goed. Crys legde zijn vlakke handen op de kleverige tafel, leunde naar voren, sperde zijn ogen open en keek van de een naar de ander. ‘Een blauw en een bruin oog, ja. Heel opmerkelijk.’

Hij leunde weer achterover en sloeg zijn armen over elkaar, de doorweekte kaarten zorgvuldig in zijn oksel gestoken, waar ze niet zichtbaar waren. Oude gewoonten. ‘Maar ik dacht dat jullie welgestelde, wereldwijze kooplieden van deze stad waren en als zodanig niet ontvankelijk voor het bijgeloof van plattelandsidioten. Misschien heb ik me vergist. Misschien zit ik mijn tijd hier te verdoen vanavond.’

Jud en Poe keken elkaar aan, zichtbaar niet op hun gemak. Ze waren niets van dat alles en dat wisten ze alle drie.

Poe tikte met zijn voet en slaagde erin nonchalant te grijnzen. ‘Maar natuurlijk. Het is alleen maar een gespreksonderwerp. Je hoort het zeker vaak in het leger, hm?’ Hij dronk zijn kroes leeg en bestelde een nieuwe fles. *Dat werd tijd ook, verdomme.*

Crys dwong zichzelf hartelijk te klinken, al wekte het altijd zijn ergernis als iemand over zijn ogen begon. Splitsiel, vervloekt, ongeluksbrenger. Hij had het allemaal gehoord. ‘Inderdaad, beste man. Of ze klampen zich als klimop aan me vast omdat ze denken dat ik geluk breng, of ze weigeren bij me in de buurt te komen. Het is strontvervelend, en ik heb er al mijn hele leven last van.’ Poe klakte meelevend met zijn tong. ‘Maar ja, wat doe je eraan?’

‘Een van je ogen uitsteken?’ bulderde Jud. Hij lachte in zijn kroes, Crys met schuim besproeiend. Crys haalde zijn armen van elkaar en keek naar hem.

Poe stompte zijn vriend tegen de arm. ‘Neem het mijn makker niet kwalijk, kapitein. Te veel bier.’ Hij richtte zich weer tot Jud, die kermend naar zijn arm greep, en fluisterde: ‘Hij heeft een zwaard, stomme zak.’

Crys overwoog zijn kans te grijpen, maar zag ervan af. ‘Kom op dan, spelen,’ zei hij, en Poe ontspande opgelucht en gaf Jud nog een stomp, voor de zekerheid.

‘Je hebt de goede kapitein gehoord. Spelen.’

‘Twee,’ zei Jud narrig.

Uitstekend. En dat werd tijd ook. ‘Ik pas,’ zei Crys. Hij legde zijn kaarten open op tafel en keek naar de anderen, die zijn voorbeeld volgden. Hij had met twaalf punten verloren, zoals te verwachten viel. Poe had gewonnen en schoof de munten met het bier naar zijn kant van de tafel, waarbij hij scheve gele tanden ontblootte in iets wat een glimlach zou kunnen zijn. Bij een beer.

Crys kreunde en dronk; hij schonk met een fatalistische monterheid de kroezen van zijn tafelenoten nog eens vol. Poe raapte de kaarten bij elkaar en Crys keek hoe hij schudde; hij deed niet eens een poging om de al gespeelde kaarten door de stock heen te werken. Hij gaf en Crys wist dat hij een slechte hand zou krijgen. Niet erg, hij was nog niet klaar om te winnen.

Goden, wat een zwaar maal was dat, dacht hij terwijl hij inzette, maar het absorbeerde het bier, gelukkig. Jud, die rood zag en gichelde, vergat zijn bijgeloof in het vooruitzicht Crys’ geld op te strijken. Hij zou als eerste onachtzaam worden, en Crys en Poe zouden hem in een paar rondes kunnen uitkleden, maar dan moesten ze een nieuwe derde man zoeken. Nee, hij kon beter nog even wachten en ze dan allebei iets te veel afpakken in plaats van alles. Crys had geen behoefte aan vijanden op zijn eerste dag in Rilporin, en als het op kaarten aankwam, weten mensen hun verlies soms liever aan hun tegenstander dan aan domme pech.

Nu zijn plan vaststond, nam Crys nog een slok bier en verloor de volgende drie rondes.

Op de een of andere manier zat het Crys weer mee. Gek, hoe het tij opeens kon keren. Hij had bijna zijn hele verlies teruggewonnen, maar liep nog iets achter op de anderen. Toch ging het gesmeerd...

‘Ik heb je in de gaten gehouden. Je speelt vals.’

Crys sprong op van zijn stoel en tastte naar zijn zwaard, terwijl Poe en Jud grote ogen opzetten, hun gezicht verwrongen van dronkenmanswoede. Het licht viel op degene die de woorden had gesproken en Crys snakte naar adem, liet zijn zwaard los en zakte op een knie. ‘Sire. Vergeef me, hoogheid. U maakte me aan het schrikken en ik... ik reageerde gewoon. Mijn verontschuldigingen.’

Poe en Jud grepen hun munten en sloegen op de vlucht, zonder om te kijken, opgelucht dat ze Crys konden overlaten aan de genade van de Kroon.

‘Kop dicht, ga staan en schenk me iets in.’

‘Ja, hoogheid.’

‘Sire of milord volstaat, soldaat.’ Crys richtte zich op. Prins Rivil nam de aangeboden kroes aan, nam een slokje, trok een grimas en nam er nog een. ‘Walgelijk. Het valt me op dat je mijn beschuldiging niet ontkent.’

Crys’ knie knikte weer, maar hij hield zich overeind. ‘Uwe hoog... Milord mag zeggen en denken wat hij wil, sire,’ ratelde hij, alle kanten op kijkend behalve naar Rivils gezicht, zodat zijn blik op het kruis van de prins viel. Hij bloosde, rechtte zijn rug, sprong in de houding en keek over de schouder van de prins naar de man achter hem, een eenoog, goedgekleed, van adel als Crys het goed had.

‘O, voor de duivel man, houd daarmee op. Als ik met egards behandeld wilde worden, zou ik toch niet naar een taveerne in de haven gaan? Ga zitten en drink wat. Ik ben hier om te ontspannen, niet om me de kont te laten kussen.’

‘Ik... Ja, uwe... sire.’

Rivil trok zijn lange benen onder de kleine tafel en leunde naar voren, zonder zich iets aan te trekken van het bier dat de ellebogen van zijn fluwelen mantel bevlekte. ‘Dit is Galtas Morellis, heer van de Stille Wateren,’ zei hij, met zijn duim naar de man wijzend die naast hem kwam zitten.

Het duizelde Crys. Galtas, Rivils drinkmaatje en persoonlijke lijfwacht. Crys zat er tot over zijn oren in en het rook niet fris.

‘Leer me jouw versie van valsspelen met kaarten,’ zei Rivil plompverloren. ‘Ik ben er niet bekend mee.’

O, voor de donder. Een bed en een scheermes, meer had hij niet

gewild. Goed, misschien een vrouw, maar was dat te veel gevraagd als je de afgelopen twee jaar in het Noordelijke Legioen had gezeten om over grensverdragen te onderhandelen?

Crys nam een slok bier om zijn keel te smeren en even na te denken; niet dat hij een uitweg zag. ‘Het is me een eer, sire. Wilt u mijn kaarten gebruiken?’

Crys’ stapel munten slonk snel. Als dat zo doorging, zou hij in de goot moeten slapen en zich morgenochtend met zijn zwaard moeten scheren. Hij kon zich er ook de keel mee doorsnijden; de commandant luisterde niet naar smoesjes, zelfs niet over een ontmoeting met een prins in een ranzige taverne.

‘Hé daar, rijkaard. Je zit vals te spelen. Ik heb je wel gezien, rottige slungel. Je berooft onze dappere soldaat van zijn zuurverdiende geld. Hij waagt zijn leven aan die woeste grenzen, komt hier voor wat gezelligheid en rust en jij denkt hem even zijn geld af te pakken, alsof je nog niet genoeg hebt? Klote adel.’

Crys was op slag broodnuchter. Galtas had zich op zijn stoel omgedraaid en was gaan staan. Rivil bleef zitten, met zijn rug naar de spreker toe, zijn koele blik op Crys gericht. De boodschap was duidelijk: kom van je luie reet en help, Crys Tailorson. Crys kwam van zijn luie reet.

‘Meneer, ik verzeker u dat er niets onbetamelijks gaande is. Ik heb alleen pech met de kaarten. Het komt voor; een lesje van de Vossen-god. Uw bezorgdheid is roerend...’

‘Wees maar niet bang, soldaat, we leren hem wel een lesje voor je. Rottige edelen die hier komen en fatsoenlijke, hardwerkende lieden verneuken. Werkelijk, je doet ons een plezier als je hem aan ons overlaat.’

‘Echt, ik wil niet...’ begon Crys in de geladen stilte van tientallen mannen die zich klaarmaakten voor een knokpartij.

De man haalde al uit naar Rivils onbeschermd hoofd, dus Crys kon niets anders doen dan zijn woorden inslikken en een radeloze duik over de tafel heen maken. Galtas pakte de pols van de belager, draaide hem omhoog en op zijn rug en smeed hem de menigte in. Hij trok zijn zwaard, dat nutteloos was in het gedrang, maar doeltreffend om ongewapende mannen af te schrikken.

‘De stadswachters komen eraan. Wegwezen,’ riep een stem voordat iemand iets kon doen. Rivils blik flitste naar Crys. De belagers trokken zich terug en de andere klanten gingen druk pratend weer zitten. Er glipten er ook veel weg om de stadswachters te mijden. Crys zakte terug op zijn stoel en dronk zijn kroes leeg. Galtas bleef nog een tijd om zich heen staan kijken voordat hij weer ging zitten.

Rivil wees met zijn kin naar Crys. ‘Deed jij dat? Die woorden? Hoe?’

‘Een handigheidje,’ zei Crys. ‘Ik kan mijn stem ergens anders vandaan laten komen.’

‘Dat klinkt naar hekserij. Wat me niet verbaast, gezien die ogen,’ zei Rivil plagerig. Galtas’ gezicht betrok en er verscheen een dolk in zijn hand.

‘Nee. Het is gewoon een handigheidje, zoals ik al zei.’ Crys legde zijn beide handen vlak op het tafelblad om zo min mogelijk dreiging uit te stralen. Rivil schraapte zijn winst, en die van Galtas, naar Crys’ kant van de tafel.

‘Mijn dank,’ zei Rivil, ‘maar waarom zou je? Ik ben niet bepaald populair bij de Legioenen. Waarom heb je me niet door die man laten aftuigen?’

‘U bent mijn prins, sire,’ zei Crys terwijl hij de munten in zijn buidel liet vallen, ‘ook al kunt u beter valsspelen dan ik. Zolang ik bij de prins ben, wordt hij door niemand afgetuigd.’

‘Ik ben blij dat te horen. Kom me morgen opzoeken als je dienst erop zit. Misschien kan ik je wel gebruiken.’

Durdil

*Elfde maan, zeventiende jaar van het bewind van koning Rastoth
Het paleis, Rilporin, Tarwegronden*

‘Waar is zijne majesteit?’ vroeg Durdil. De troonzaal was leeg, op de wachters na, en in de audiëntiezaal was ook niemand.

‘In de vleugel van de koningin, commandant Koridam,’ zei kamerheer Questrel met een zalvende glimlach, en Durdils mondhoecken trokken naar beneden. *De derde keer deze maand.*

Durdils adem dampte toen hij van de troonzaal een binnenhof in dook en de kortste weg door de bediengangen nam. De winter was vroeg dit jaar, en de voorbereidingen voor het midwinterfeest werden al getroffen.

Bedienden drukten zich plat tegen de ruwe stenen muren en bogen eerbiedig hun hoofd voor hem. Hij knikte ze allemaal toe in het voorbijgaan. Durdil kende alle bedienden in het paleis; het maakte het een stuk makkelijker om buitenstaanders te herkennen, mogelijke bedreigingen van zijn vorst.

Een wachter stond zwijgend bij het vertrek van de koningin. Durdil hield zijn pas in, trok zijn uniform recht en schraapte met zijn nagels over de staalgrijze stoppels op zijn hoofd.

‘Luitenant Weaverson, is de koning binnen?’

‘Ja, heer.’

‘Heeft hij iets tegen je gezegd?’

Weaverson was zo onverstoorbaar als alleen een wachter kan zijn. ‘Niet tegen mij, heer. Hij was in gesprek met de koningin.’

Durdil beet peinzend op de binnenkant van zijn wang. Goed geformuleerd, geen greintje spot. ‘Dank je, luitenant. Rust.’

‘Heer,’ zei Weaverson, en hij liet het uiteinde van zijn spies op het tapijt neerkomen.

Durdil liep langs hem heen en duwde de deur naar de privévertrekken van de koningin open. Hij aarzelde op de drempel, zette zich schrap, stapte naar binnen en sloot de deur achter zich. Rastoth was in het slaapvertrek van de koningin, waar hij ontredderd naar het lege bed keek.

‘Majesteit, u moet hier niet komen,’ zei Durdil zacht, en Rastoth keek over zijn schouder, zijn ogen groot en waterig. Durdil schrok ervan hoe mager hij was. Waar waren die spieren, het vet en dat blakend goede humeur gebleven? Deze man was een schim van zichzelf.

‘Waar is Marisa, Durdil? Waar is mijn koningin?’ vroeg Rastoth met smekende stem. ‘Ik praatte net nog met haar. Ze was hier net nog.’ Hij maakte een vaag gebaar en er verschenen rimpels tussen zijn wenkbrauwen. ‘Maar dat klopt niet, hè?’ fluisterde hij. Zijn vingers streken de spreid glad, telkens weer, de stof dun en kil in de ijsskoude ruimte. Geen vuur in de schouw, geen wandtapijten meer. Geen kleden.

Durdil liep naar hem toe. ‘Nee, sire, dat klopt niet,’ zei hij zacht. ‘Marisa is er niet meer, oude vriend van me. Uw koningin is dood. Al bijna een jaar nu.’

Rastoth kermde als een meeuw van diep uit zijn borst, zakte op het bed en verborg zijn gezicht in verlamde handen die te zwak waren om de ringen aan elke vinger te dragen. ‘Nee, dat kan niet waar zijn. Dat kan niet waar zijn.’

Plotseling ging hij rechtop zitten, zijn ogen helder van pijn en luciditeit. ‘Vermoord. Verminkt. Onteerd in dit vertrek,’ zei hij met een schorre, gebroken stem die zich met woede vulde. ‘Mijn koningin. Mijn gemalin. En haar moordenaars lopen nog vrij rond. Ja toch, commandant? Ondanks je toezeggingen. Ondanks ál je toezeggingen?’ beet hij Durdil toe.

Durdil ademde in door zijn opengesperde neusgaten en knielde voor Rastoth op de koude stenen vloer, die pijn deed aan zijn knie. Geen kleden, want die hadden onder het bloed gezeten. Geen wandtapijten, want die waren van de muren gerukt om de koningin te bedekken terwijl haar moordenaars op haar lichaam eronder inhakten. Alsof zelfs zij niet konden aanzien wat ze hadden gedaan voordat ze haar vermoordden, de ravage die ze van haar lichaam en gezicht hadden gemaakt.

Geen geforceerde grendel, weet je nog? Marisa heeft de deur voor haar moordenaars opengemaakt, ze zelf binnengelaten. Haar wachters dood op de drempel, met hun gezicht naar de kamer toe, niet ervanaf. Het speelde als een litanie door Durdils hoofd. De koningin kende haar moordenaars. Haar wachters kenden hen, hadden hen er niet van weerhouden naar binnen te gaan, hadden de strijd pas aangebonden toen ze weer naar buiten kwamen, het kwaad al geschied.

Durdil slikte de gedachten in. ‘Ja, sire. Ik ben er niet in geslaagd de moordenaars van uw koningin te vinden. Ik heb u teleurgesteld.’ Hij waagde het even op te kijken. ‘Maar ik ben niet opgehouden met zoeken, mijn soeverein. Ik zal het zoeken nooit staken. Ik zal ze vinden. En we zullen ze voor het gerecht slepen.’

Rastoth luisterde al niet meer. ‘Kijk, daar is ze al. Mijn kleine vogeltje, verstopt achter haar weefgetouw.’ Hij liet zich van het bed glijden, struikelde over de zoom van zijn mantel en stootte met zijn knie tegen Durdils schouder. Hij waggelde door en Durdil hees zich overeind, met al zijn zesenvijftig jaren als een aambeeld op zijn rug.

Rastoth dook achter het weefgetouw bij het raam. ‘Waar heb je je nu weer verstopt, snoesje van me?’ riep hij. ‘Marisa? Marisa, mijn lief.’

Durdil kromp in elkaar. ‘Uwe majesteit, we moeten terug naar uw vertrekken. Het wordt al laat. Laten we de koningin haar rust gunnen. Het is een lange dag geweest.’

Rastoth richtte zich op en keek naar Durdil door de opgespannen draden van het weefgetouw, waarop Marisa’s half voltooide wandtapijt verstofte. Hij had dit eerder geprobeerd en toen had Rastoth een driftbui gekregen. Durdil had geen idee hoe het deze keer zou uitpakken.

‘Je hebt gelijk, natuurlijk, Durdil. Ze is moe. Ik ben moe.’ Hij keek vol genegenheid naar het bed. ‘Slaap lekker, schoonheid van me,’ zei hij, en hij liep op zijn tenen naar de deur, naar Durdil zissend dat hij dat ook moest doen toen de hakken van diens laarzen op de flagstones dreunden.

Durdil grimaste, maar volgde het bevel van zijn koning op, en samen slopen ze naar de deur van de lege kamer en persten zich erdoor. Weaverson wierp nog geen blik in hun richting, maar Durdil schrok toen hij prins Rivil zag.

‘We moeten haar laten rusten, commandant,’ mompelde Rastoth terwijl hij de deur achter zich dichttrok. ‘Misschien voelt mijn gemalin zich morgen goed genoeg om zich weer aan het hof te vertonen, denk je ook niet?’

Rivil stapte naar voren en Durdil gunde hem zijn plek aan de zijde van de koning. ‘Moeder is vast snel weer beter,’ zei hij, Rastoth bij de arm nemend. ‘Ik maak me nu meer zorgen om jou. Je zou niet op dit uur van de nacht door de kou moeten dolen.’

Durdil keek even naar Weaverson voordat hij achter zijn koning en prins aan liep, luisterend naar Rivils omzichtige stem, kijkend naar zijn hand, die de elleboog van zijn vader stevig omvatte. ‘Kom, vader, je zou in bed moeten liggen,’ zei Rivil met een knikje naar Durdil. Durdil knikte terug en forceerde een glimlach voor de prins.

Rastoths aanvallen verergerden en Durdil stond machteloos. Zijn vriend en vorst verloor zijn greep op de werkelijkheid; hij werd geleidelijk aan een mikpunt van spotternij. Durdil betwijfelde of Rastoth nog kon herstellen, zelfs al werden de moordenaars van Marisa gevonden. Niet dat hij ook maar één aanwijzing had. Hij drukte zijn knokkels hard in zijn ogen en keek nog eens om naar Weaverson. Toen volgde hij in het kielzog van zijn koning.